

ПОЗИЦИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ОТНОСНО ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА СВОБОДНИЯ РЕСУРС
В РАДИОЧЕСТОТНИ ОБХВАТИ 2 GHz И 2.6 GHz

1. Въведение

Предлагането на безжични широколентови услуги и развитието на LTE¹ мрежите са цели, към които се стреми всяко предприятие, участващо на пазара на електронни съобщения. Все повече потребители използват възможностите на LTE мрежите, които са проектирани да поддържат високи скорости за пренос на данни с цел удовлетворяване на изискванията за нови качествени услуги. Тази тенденция се наблюдава, както в световен мащаб така и у нас. Делът на LTE абонатите е значителен и се очаква същият да нараства и в бъдеще. Мобилните мрежи пренасят все по-голямо количество информация. Според данни на Националния статистически институт достъпът на домакинствата до интернет, чрез мобилна широколентова връзка, е нараснал десет пъти през последните шест години. От годишния доклад на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) за 2017 г. е видно, че се наблюдава нарастване на дела на LTE абонатите в общия брой абонати на мобилен интернет, като за две години вече почти половината от абонатите на мобилен интернет използват LTE технологията. Това означава, че на мобилните предприятия ще им бъде необходим честотен ресурс, който ще даде възможност да ползват по-широка честотна лента, която съответно ще позволи увеличаване на капацитета на мрежите и задоволяване на потребителското търсене за иновативни услуги.

През последните години силно се повиши интересът на предприятията към издаване на временни разрешения в технологично неутралните обхвати и по-специално в обхвати 2 GHz² и 2.6 GHz³. Предприятията обикновено подават искания за временно ползване на един и същ честотен ресурс в тези обхвати. Практиката показва, че исканията на предприятията са за издаване на временни разрешения за ползване на радиочестотен спектър с национален обхват, в повечето случаи за максималния, предвиден в Закона за електронните съобщения (ЗЕС) срок от шест месеца. Наблюдава се и тенденция, исканията на предприятията да се повтарят по отношение на това какво ще тестват. От изложеното може да се направи заключение, че предприятията имат необходимост от честотен ресурс в тези обхвати.

Обхвати 2 GHz и 2.6 GHz са технологично неутрални, което дава възможност да се внедряват нови технологии за предоставяне на разнообразни високоскоростни мобилни широколентови услуги. Именно това прави тези обхвати атрактивни за изграждане и развитие на мрежи от ново поколение, в това число LTE.

Следва да се има предвид, че чрез издаването на временно разрешение на едно предприятие за максималния срок, ресурсът се блокира само от един ползвател. По този начин останалите предприятия, желаещи временно разрешение в същия обхват, следва да изчакат изтичането на вече издаденото временно разрешение. Също така, в повечето случаи за извършването на тестовите предприятия желаят спектъра да се предостави за територията на цялата страна. На практика обаче тестовите се провеждат в определени градове от страната. Тези обстоятелства водят до неефективно използване на ценен национален ресурс.

Едни от основните приоритети на КРС са осигуряването на условия за ефективно управление и ефикасно използване на ограничения ресурс – радиочестотен спектър, в съответствие с политиките на Европейския съюз и поддържане на устойчива конкурентна

¹ Long-Term Evolution (LTE);

² Радиочестотни ленти 1920-1980 и 2110-2170 MHz;

³ Радиочестотна лента 2500-2690 MHz.

пазарна среда с оглед насърчаване на инвестициите и предлагане на богат избор от качествени услуги на крайните потребители.

В стремежа си да изпълни тези приоритети и в отговор на нарастващото търсене на нови качествени услуги, както и с оглед спазване на принципите на прозрачност, публичност и консултативност, залегнали в разпоредбите на ЗЕС, КРС поставя на обществено обсъждане позиция относно предоставянето на свободния ресурс в радиочестотни обхвати 2 GHz и 2.6 GHz.

2. Обхват 2 GHz

Към настоящия момент КРС е предоставила радиочестотен спектър от обхват 2 GHz в размер на 2x45 MHz, като е издала три разрешения със срок до 25.04.2025 г. на следните предприятия:

- „Теленор България“ ЕАД – 2x15 MHz в ленти 1935-1950 MHz/2125-2140 MHz;
- „А1 България“ ЕАД – 2x15 MHz в ленти 1950-1965 MHz/2140-2155 MHz;
- „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД – 2x15 MHz в ленти 1965-1980 MHz/2155-2170 MHz.

Също така КРС е предоставила за временно ползване 2x15 MHz на „А1 България“ ЕАД на територията на Република България със срок на ползване до 31.12.2018 г.

Свободният радиочестотен ресурс в обхват 2 GHz е 2x15 MHz в ленти 1920-1935 MHz/2110-2125 MHz (след приключване действието на временното разрешение).

Разпределението в този обхват, без да се отчита като зает спектърът предоставен за временно ползване, е показано на Фиг. 1.

1920-1980 MHz (FDD)						
Свободен ресурс			„Теленор България“ ЕАД	„А1 България“ ЕАД	„Българска телекомуникационна компания“ ЕАД	
1920-1925	1925-1930	1930-1935	1935-1950	1950-1965	1965-1980	
15 MHz, 3 блока по 5 MHz			15 MHz	15 MHz	15 MHz	

2110-2170 MHz (FDD)						
Свободен ресурс			„Теленор България“ ЕАД	„А1 България“ ЕАД	„Българска телекомуникационна компания“ ЕАД	
2110-2115	2115-2120	2120-2125	2125-2140	2140-2155	2155-2170	
15 MHz, 3 блока по 5 MHz			15 MHz	15 MHz	15 MHz	

Фигура 1

Обхват 2 GHz е технологично неутрален и предприятията, имащи разрешения с предоставен ресурс в този обхват, могат да внедряват нови технологии. Това прави обхват 2 GHz атрактивен за развитие на мобилни наземни мрежи с възможност за предоставяне на

високоскоростни мобилни широколентови услуги на крайните потребители, в това число LTE.

През последните години силно се повиши интересът на предприятията към издаване на временни разрешения в обхват 2 GHz. За периода от май 2016 г. досега, КРС е издала осем временни разрешения за ползване на ресурс от този обхват. В пет от случаите, целта на ползване на спектъра, посочена от предприятията е била за тестване на LTE и LTE-Advanced технологии. Важно е да се отбележи, че спецификациите за различните мобилни системи и технологии, включително LTE и LTE-Advanced, както и стандартите за съответните съоръжения са одобрени, стандартизирани и сертифицирани. Следва да се има предвид, че четири от временните разрешения са били за ползване на спектъра в продължение на пет или шест месеца на територията на цялата страна. За времето на действие на временните разрешения ресурсът е бил блокиран само от един ползвател. Това води до неефективно използване на ценен национален ресурс.

Във връзка с гореизложеното и предвид на това, че предприятията са имали достатъчно време и възможност да проведат необходимите тестове, КРС смята, че издаването на временни разрешения за изпробване на нови технологични методи и тестване на нови технически съоръжения за обхват 2 GHz е изчерпало своята необходимост.

КРС счита за целесъобразно свободният честотен ресурс от 2x15 MHz в обхват 2 GHz да се предостави на блокове от 2x5 MHz (3 честотни блока) като допълнителен спектър за разширяване, модернизиране и развитие на собствената електронна съобщителна мрежа на предприятия, заявили желание за това, при условие, че са използвали ефективно вече предоставения им индивидуално определен ограничен ресурс в този обхват. Следва да се има предвид, че след предоставяне на допълнителния радиочестотен спектър, КРС при необходимост ще проведе процедура по чл. 115 от ЗЕС, свързана с разместване на честотния ресурс така, че да се формира компактен блок с вече наличния спектър за съответното предприятие.

3. Обхват 2.6 GHz

В обхват 2.6 GHz целият честотен ресурс - общо 190 MHz (2x70 MHz FDD и 50 MHz TDD) е свободен. Този обхват е подходящ за увеличаване капацитета на мрежите в гъсто населени райони. Количеството ресурс, което е необходимо на едно предприятие за предоставяне на високоскоростни мобилни широколентови услуги на крайните потребители е 2x20 MHz.

С цел насърчаване на развитието на високоскоростни мобилни широколентови мрежи (в това число LTE и LTE-Advanced), стимулиране на конкуренцията в сектора и задоволяване нарастващите нужди на потребителите за качествени иновативни услуги, КРС намали еднократната административна и годишна такси за радиочестотния спектър в обхват 2.6 GHz. Въпреки това в постъпилите становища в рамките на обществените консултации за перспективите за ползване на спектър в обхват 2,6 GHz, предприятията заявяват, че таксите за ресурса в този обхват все още остават високи. В тази връзка КРС извършва анализ на исканията на предприятията, като в резултат от този анализ ще предприеме действия по преразглеждане на таксите за спектъра в обхват 2.6 GHz.

През 2017 г. и 2018 г. КРС е издавала временни разрешения за изпробване и тестване на нови съоръжения и технологии в обхват 2.6 GHz, както за 2x20 MHz, така и за 2x40 MHz. За времето на действие на издадените временни разрешения предприятията са имали възможност да проведат необходимите тестове. Важен факт, който също следва да се вземе предвид е, че спецификациите за различните мобилни системи и технологии, включително LTE и LTE-Advanced, както и стандартите за съответните съоръжения са одобрени, стандартизирани и сертифицирани.

С цел осигуряване на условия за ефективно ползване на радиочестотния спектър КРС няма да издава временни разрешения в обхват 2.6 GHz. С оглед насърчаване на бизнеса за увеличаване на капацитета на съществуващите мрежи в гъсто населени райони с голямо потребление на услуги, КРС счита, че спектърът в този обхват може да бъде предоставен за издаване на постоянни разрешения само на действащи на българския пазар мобилни предприятия, които са използвали ефективно вече предоставеният им честотен ресурс.

4. Въпроси за обществени консултации, свързани с предоставянето на свободния ресурс в радиочестотен обхват 2 GHz

4.1 Съгласни ли сте свободният честотен ресурс от 2x15 MHz в обхват 2 GHz да се предостави на блокове от 2x5 MHz (3 честотни блока) като допълнителен спектър за разширяване, модернизиране и развитие на действащите електронни съобщителни мрежи в този обхват?

4.2 Считате ли, че е необходимо преразпределение на предоставения към настоящия момент честотен ресурс с цел да се формира компактен блок, за всяко едно от предприятията, ведно с допълнителния спектър, който ще бъде предоставен ?

5. Въпрос за обществени консултации, свързани с предоставянето на свободния ресурс в радиочестотен обхват 2.6 GHz

В случай, че Министерският съвет одобри изменение на Тарифата за таксите, с намаление на годишната такса за ползване на честотен ресурс в обхват 2,6 GHz, кога планирате да придобиете спектър в този обхват?